

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Drabibosko hajiba hin tšihko te aašel ta hin latšo te fendjaves douva hilo tiija -

Drabibosko hajibosko strategies 2030 reendigo tšimbaha

Aro dauva brosyros tu laħħeha sikibi dotta,
sar tu barjaveha ta fendjaveha tukko drabibosko
hajiba ta laħħeha drabibosko loħiba.
Aro brosyrosko ħluutiba rakkavena
nii stöttes dotta,
so drabibosko strategios ta
doolesko frestiba hin.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Themmuno drabiboskostrategios 2030:

Fintiko them bolibosko koni buutdrabibosko hajibiako them

Oppenpaariboskiiros; Sikjibosko Fallibos, Drabibosko tšaljiba, 2022

Graafiako Tšinniba: Source Creative Oy

ISBN 978-952-13-6868-4 (pdf)

ISBN 978-952-13-6869-1 (nid.)

So ħunjula aro drabibosko hajiba?

Aro drabibosko hajiba ħunjula buut saaki.
 Ke komunis drabavela buut aro pesko phirro tiija,
 lesko drabibosko hajiba hin butvaris pinsimessa tšińko.
 Drabibosko hajiba fendjuvela ofti nii taala,
 ka huupa rikkila drabibiatta ta kammena tuut te drabavel.
 Varesave saaki vojuvena nii te dźaaljaves drabibosko hajiba.
 Drabibosko hajiba fani dźaaljila naaluno merknoske douva,
 at komunis hin varesavo grensiba,
 jakkes sar drabibosko bilokkiba elle minsibosko dukiba.
 lek dieloske amenna hin lokko te drabaven.
 Vaurenge amenna douva hin bilokkide.
 Sakkones amenna hin endo
 horttiba aro drabibosko hajiba ta aro doolesko fendjiba.

Reendigo tšimb (sakka komujenna rakkime tšimb) hin lokko tšimb

Ke drabiba naa na aańńhela tukke lokko,
 Reendigo tšimb fani jelpila tuut.
 Reendigo tšimb hin lokkide saarena rakkime tšimb,
 ta doolesko ħaal douva hin lokkide te drabavel ta hajuvel.
 Reendigo tšimb vojuvela te jelpavel naaluno merknoske taala

- ke (om) drabiboskiires hin fendjibosko fiela (komujesko apre barjibosko fiela), minsibosko dukiba, bilokkiba aro drabiba elle sikjiba
- ke (om) drabiboskiiresko dako tšimb hin vauro sar finitiko tšimb.

Reendigo tšimbata fani aańńhela hyõtiba sakkoiekeske,
 koones hin bilokko te drabavel.
 Aro reendigo tšimbeha vojuvela te drabavel naaluno merknoske liine, verkosko pańńhe, brosyryri ta sikjibosko liine.
 Aro reendigo tšimb vojuvela nii te dikkel videos ta ħunnel lyijako liine.
 Neevibi aro reendigo tšimb oppenbaarila Reendigo-tšimbako-boodos.
 Reendigo-tšimbako-boodos hin vojime te drabavel aro verkos ta paprune versios.

Sar šaj (vojuvela) te fendjavel drabibosko hajiba?

Drabibosko hajiba šaj te fendjavel buut maneeraha, ta sakkoiek šaj te velkavel doolenna so joon kammena peske.

Draba ta ran ofti

Pesko iego drabibosko hajiba vojuvela te fendjavel naalune merknoske jakkes, at drabavela ta rannela buut frooŋlaagime teksti. Taala, ka drabiba ta ranniba aanela tukke loŋaniba, drabibosko hajiba fendjuvela it tiija.

Tenka, so hin tukke koni džintime maneera te tšeeres pinsiba vauro ŋlaaga tekstensa. Rikkavehako tu te drabaves vastensa stellime farabi elle ŋunnehako tu džintaha lyijako liin? Frestavehasko tu, ke reendigo liin ŋömsulas tukke? Arta sar tu pinsavehas, Ke (om) tu rannehas poemi elle roodehas džaaniba saakata, sosta tu rikkaveha?

Draba tšetanes maaleha elle huupako lendaha

Drabibosko hajiba šaj (vojuvela) te fendjavel nii maaleha elle huupako lendaha.

Draba liin elle patros vauro komunisko skokkaha sakko diives.

Tume šaj nii te rakkaven dotta, save tenkibi drabiba džangadas.

Drabiba ŋömsula naaluno merknoske aro huupako tšetane stunni doolesko naal, ka džana te souven.

Baň vinki sar te laňhes drabibosko loħiba

Drabibosko hajibosko fendjiboske šaj nii horttiba te baňhel ħaħtiba.

Naaluno merknosko Huupako jelpibosko sentri ta Kentengo sikjibongo sentri dena sikjibi ta materiaali, saavengo jelpibossa huupi šaj (vojuvena) te laňhen drabibosko loħiba.

Sosiaalo medienna ta verkosta

šaj (vojuvela) te laňhel drabibosko kampanji, kai huupa vojuvela te lel dielos tšetanes.

Naaluno merknoske liinestengo drabibosko khaaribi hin oppenbaadade nii reendigo tšimbaha.

Aro drabibosko khaaribi, drabavena reendigo tšimbako elle sakkonesko tšimbako liine frooħlaaga saakenna.

Roode dosta lokko drabiba

Liineste jelpavena tuut

te laňhes passavitiko liine ta patri te drabaves.

Tu šaj (vojuveha) te baňhes liinestesta

džintakiiro liin so hin rannime aro reendigo tšimb.

Liineste stellavena nii fanibi,

katta šaj te lel tšiħka drabibosko vinki.

Drabibosko hajibosko sikjiba, jelpiba ta diiniba hin nii skoolengo tšeeriba.

Ke sikjibosko liin hin phaaro elle bilokko te hajuves, sikjiboskiiresta vojuveha (šaj) te puňhel reendigo tšimbako liin.

Drabibosko fendjibosko strategioha fendjavaha finitiko komujengo drabibosko hajiba

Finitiko komuja hin tšiňka drabiboskiire.
Roodibi hin endo sikade,
at terne komuja naa butte na drabavena
it tšiňkas sar aro 2000-bereňhengo byrjiba.

Drabibosko hajibosko strategios hin plaanos dotta,
sar fendjavena finitiko komujengo drabibosko hajiba.

Drabibosko strategios hin tšerdas

Sikjibosko fallibosko Drabibosko tšaljiba (Drabibosko staaben)
buttijako gruppoha.

Finitiko themmesta koni buutdrabibosko hajiboskiiride them aro boliba

Drabibosko strategiosko angluno tiijako kammipa hin, at Finitiko them hin koni buutdrabibosko hajiboskiiride them aro boliba bereñ 2030.

Buutdrabibosko hajiba hin hajiba te rannel ta drabavel are frooħlaagime teksti aro frooħlaagime dživibosko stunni.

Buutdrabibosko hajiba hin baro veera aro amengo sakko divisako džii beneske, doolesko ħaal, at ame tšeeraha ta daha auri frooħlaaga teksti sakko diives.

Tekstos šaj (vojuvela) te aaħhel vauro saaka sar liin, neeviba elle brosygyros.

Naaluno merknoske drommesko draatibosko merknos (tšaljibosko merknos), podcastos, musikesko videos ta ħaabenesko reseptos hin nii teksti.

Hin fuortuno, at ame šaj (vojuvaha) te drabaven sikjibosko liin ta patros. It fuortuno hin endo douva, at ame hajuvaha te rannen buttijako roodiba, rooden džaaniba verkoatta ta veeraven, sar tšatšuno ta hortto douva neeviba hin.

Ka boliba paruveta ta saaki laħħena hilo tiija koni butvares verkoatta, ame hyövuvaha buutdrabibosko hajiba buutide sar sigide. Buutdrabibosko hajibosko jelpibossa ame aavaha auri fendide aro sakko diivesko dživibosko fanibi, sikjibi ta buttijako dživiba.

So gottiba elle latšiba hin buutdrabibosko hajibosta aro buttijako dživiba?

Sakko buttijako tšeeriboskiiro drabila,
hajuvela ta džeenjavela
frooḥlaaga teksti sakko buttijako diives
elle hyövuvela buutdrabibosko hajiba.
Buttijako tšeeriboskiire naaluno merknoske
rakkavena aro baḥiba,
roodena džaaniba, rakkavena vaurenasa,
rannena raporti ta chattavena.